

K A L L E L S E

Organ: SOCIALNÄMNDEN

Tid: Torsdagen den 10 maj 2012, kl. 18.00

Plats: Sammanträdesrum Largen, plan 1 Alceahuset, Hackstavägen 22 (sammanträdesrum Largen är reserverat för majoriteten kl. 17.00 och sammanträdesrum **Losjön, plan 1** är reserverat för oppositionen kl. 17.00).

Helena Jungenstam
ordförande

/ Katarina Jupén Morell
administrativ samordnare

Föredragningslista

1. Val av justerare och fastställande av tid för protokollets justering
2. Fastställande av dagordning
3. Beredning (den 2 maj 2012 ca kl. 14.00)
4. Socialnämndens månadsuppföljning per den 2012-03-31
5. Socialnämndens månadsuppföljning per den 2012-04-30 (skickas ut separat med e-post samt delas ut vid sammanträdet)
6. Redovisning av skälen till avvikelser vid tillämpning av delegationsrätten - ärende väckt av Bror Segerlund (S) SN § 57/2012-03-22 (muntlig information)
7. Svar på motion från Ann-Christine Furustrand (S) – ”Folkhälsoprojekt – ge AA stöd för sin mötesverksamhet”
8. Rapport ”Öppenvård för barn och familjer i Österåker – Hamnen”
9. Åtterrapporering till socialnämnden avseende arbetssökarverksamhet
10. Projektansökan Koordination Norrort
11. Förlängning av överenskommelse kring samhällsorientering för nyanlända invandrare
12. Ersättning till särskild förordnad vårdnadshavare för ensamkommande barn
13. BUS - överenskommelse mellan kommunerna och landstinget i Stockholms län samverkan kring barn i behov av särskilt stöd

14. Rapportering enligt 16 kap 6 f § socialtjänstlagen (SoL) av ej verkställda beslut enligt 4 kap 1 § SoL

15. Individärenden

- 15.1 Övervägande vid placering enligt 6 kap 8 § SoL
- 15.2 Övervägande vid placering enligt 6 kap 8 § SoL
- 15.3 Övervägande vid placering enligt 6 kap 8 § SoL
- 15.4 Övervägande vid placering enligt 6 kap 8 § SoL
- 15.5 Övervägande vid placering enligt 6 kap 8 § SoL
- 15.6 Övervägande vid placering enligt 6 kap 8 § SoL
- 15.7 Övervägande vid placering enligt 13 § LVU
- 15.8 Övervägande vid placering enligt 13 § LVU
- 15.9 Omprövning vid placering enligt 13 § LVU
- 15.10 Familjehemsplacering
- 15.11 Familjehemsplacering
- 15.12 Familjehemsplacering
- 15.13 Ansökan om familjehemsplacering
- 15.14 Ansökan om särskilt förordnad vårdnadshavare
- 15.15 Ansökan om särskilt förordnad vårdnadshavare
- 15.16 Ansökan om eftergift av hyres- och elskuld
- 15.17 Ansökan om bistånd över högsta godtagbara boendekostnad
- 15.18 Ansökan om bistånd över högsta godtagbara boendekostnad

16. Anmälan delegationsbeslut

- 16.1 Ordförandebeslut enl LVU § 11, 2012-03-11
- 16.2 Beslut v ordf enl LVU § 6, 2012-03-14
- 16.3 Beslut v ordf enl LVU § 11, 2012-03-14
- 16.4 Beslut v ordf enl LVU § 11, 2012-03-15
- 16.5 Beslut v ordf upphörande av omedelbart omhändertagande enl 9 § 3 st LVU, 2012-04-04
- 16.6 Beslut v ordf enl 13 § LVM 2012-04-27
- 16.7 Anmälan delegationsbeslut 2012-03-01 – 2012-04-30 samt delegationsbeslut ang hemvärnsman 2012-01-01-2012-04-27
- 16.8 Delegationslistor Procapita 2012-03-01 – 2012-04-30
- 16.9 Protokoll socialt utskott 2012-04-10, 2012-05-02

17. Delgivningar

- 17.1 Dom fr förvaltningsrätten i mål nr 613-12 (bifogas handlingarna)
- 17.2 Dom fr förvaltningsrätten i mål nr 5671-12
- 17.3 Dom fr förvaltningsrätten i mål nr 24874-11
- 17.4 Dom fr förvaltningsrätten i mål nr 21049-11
- 17.5 Dom fr förvaltningsrätten i mål nr 1190-12
- 17.6 Dom fr förvaltningsrätten i mål nr 20689-11
- 17.7 Cirkulär, 12:12, 12:14
- 17.8 SOSFS 2012:4
- 17.9 Detaljplan för Valsjöskogen, Etapp 1, Österåkers kommun
- 17.10 Detaljplan för Fredsberg, Österåkers kommun
- 17.11 Protokoll fr skydds-kommitté socialförvaltningen 120222

4.

Socialnämndens månadsuppföljning per den 2012-03-31

Beslutsförslag:

Socialnämnden beslutar

1. att godkänna månadsuppföljning per den 31 mars 2012 och prognos per den 31 december 2012,
2. att överlämna denna till Kommunstyrelsen.

Socialförvaltningen
Frida Wennermark

2012-04-11 Dnr

Till Socialnämnden

Socialnämndens månadsuppföljning per 2012-03-31

Beslutsförslag

Socialnämnden föreslår

1. att godkänna månadsuppföljning per den 31 mars 2012 och prognos per den 31 december 2012,
2. att överlämna detta till Kommunstyrelsen

Bakgrund

Socialnämndens nettokostnader för perioden uppgår till 20 086 tkr vilket motsvarar 90 % av periodbudgeten. Bokslutsprognosen för helåret är 86 600 tkr, vilket ger nämnden en prognostiserad budgetavvikelse på + 2 500 tkr för helåret.

Redovisning av utfall januari – mars 2012 samt prognos per den 31 december 2012 återfinns i sin helhet i bilaga 1.

Tidigare beredning, källhänvisning och bilagor

Bilaga 1. Socialnämndens månadsuppföljning per den 31 mars 2012.

Anne Simmasgård
Förvaltningschef

Frida Wennermark
Controller

Frida Wennermark
 Controllern

EKONOMISK UPPFÖLJNING PER MARS MÅNAD, SOCIALNÄMNDEN

EKONOMISK SAMMANSTÄLLNING

Driftsredovisning per slag (belopp i tkr)	HELÅR				PERIOD: JAN - MARS			
	Budget 2012	Prognos 2012	Budget-avvikelse	Utfall 2011	Period-budget	Utfall perioden	Budget-avvikelse	%
<i>Verksamhetens intäkter</i>								
Avgifter	457	457	0	567	114	50	-64	44%
Övriga intäkter	19 758	20 258	500	17 978	4 940	5 109	169	103%
Summa intäkter	20 215	20 715	500	18 545	5 054	5 159	105	102%
- Varav Interna intäkter	2 116	2 116	0		529	118	-419	22%
<i>Verksamhetens kostnader</i>								
Personalkostnader	-42 684	-38 284	4 400	-35 963	-10 671	-8 785	1 886	82%
Lokalkostnader	-8 964	-8 964	0	-7 082	-2 241	-2 075	166	93%
Kapitalkostnader	0	0	0	-10	0	-3	-3	
Köp av verksamhet	-36 663	-34 913	1 750	-34 544	-9 166	-8 309	857	91%
Övriga kostnader	-21 004	-25 154	-4 150	-23 432	-5 251	-6 073	-822	116%
Summa kostnader	-109 315	-107 315	2 000	-101 031	-27 329	-25 245	2 084	92%
- Varav interna kostnader	-6 002	-6 002	0		-1 501	-2 410	-909	161%
Verksamhetens nettokostnader	-89 100	-86 600	2 500	-82 486	-22 275	-20 086	2 189	90%

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	HELÅR				PERIOD: JAN - MARS			
	Budget 2012	Prognos 2012	Budget-avvikelse	Utfall 2011	Period-budget	Utfall perioden	Budget-avvikelse	%
Nämnd och ledningsstab	-3 651	-2 651	1 000	-2 675	-913	-386	527	42%
Familjestödsenheten	-51 500	-45 550	5 950	-41 749	-12 875	-9 765	3 110	76%
Vuxenstödsenheten	-33 949	-38 399	-4 450	-38 061	-8 487	-9 934	-1 447	117%
Verksamhetens nettokostnader	-89 100	-86 600	2 500	-82 486	-22 275	-20 086	2 189	90%

SAMMANFATTNING

Socialnämndens utfall för perioden uppgår till -20 086 tkr vilket endast motsvarar 90 % av periodbudgeten. Bokslutsprognosen för helåret är -86 600 tkr, vilket resulterar i ett överskott på 2 500 tkr för helåret 2012.

Kommentarer till periodens utfall

Nämndens nettoavvikelse per sista mars visar ett överskott på 2 189 tkr vilket är en förbättring med 325 tkr jämfört med föregående period. Överskottet återfinns framförallt hos Familjestödsenheten (3 110 tkr) men också för nämnd och ledningsstab (527 tkr). Vuxenstödsenhetens utfall visar ett dock underskott uppgående till 1 447 tkr för första kvartalet.

Intäkterna för perioden visar ingen större avvikelse från budget. För personalkostnader finns ett överskott per sista mars på 1 886 tkr till följd av vakanser som budgeten ej tagit hänsyn till och överskottet är därmed inte oväntat. En del av överskottet för personalkostnader beror på att lönehöjningar sker först från och med april månad.

Kostnaderna för köp av verksamhet visar efter första kvartalet en positiv budgetavvikelse på 857 tkr. Vårdkostnaderna för barn och unga har totalt sett ett budgetöverskott för perioden på cirka 500 tkr men HVB-placeringar visar ett underskott på cirka 500 tkr samtidigt som familjehemsplaceringar har motsvarande överskott.

I övriga kostnader ingår försörjningsstödet och totalt finns ett underskott på 822 tkr mellan januari och mars.

Kommentarer till bokslutsprognos

Bokslutsprognosen för helåret är -86 600 tkr, vilket ger nämnden en positiv budgetavvikelse på 2 500 tkr.

Nämndens prognostiserade överskott beror framförallt på den positiva avvikelsen för personalkostnader. Effekten på helåret förväntas uppgå till 4 400 tkr och motsvarar ungefär 10 heltidstjänster, främst på Familjestödsenheten. Flera anställda har valt att gå ner i tid på grund av föräldraledighet samt att det finns flera vakanser till följd av sjukdom.

Helårsprognosen för försörjningsstöd uppgår i dagsläget till - 4 mkr om konjunkturen och rådande förutsättningar förblir ungefär som i dagsläget. Denna prognos kan dock förhoppningsvis komma att förbättras under året under förutsättning att nämndens satsning på exempelvis arbetssökarverksamheten faller väl ut. Det är ännu dock för tidigt att säga vilka ekonomiska effekter den nya verksamheten gett. Att Vuxenstödsenheten tagit hjälp av en förtroendeläkare ska förhoppningsvis också bidra till att stoppa kostnadsutvecklingen.

Under mars månad har Socialnämnden tvingats till två nya LVM-placeringar vilket medför en ökad kostnad för året uppgående till drygt 1,5 mkr och prognosen för HVB-placeringar inom Vuxenstödsenheten uppgår därmed till - 1 mkr.

Prestationer	Budget 2012	Prognos 2012	Budget- avvikelse	Utfall 2011	Utfall Jan-mars
<u>Vuxenstödseenheten</u>					
<i>HVB-placeringar</i>					
Volym (vårddygn/år)	4 130	4 678	548	3 124	1 163
Volym (placeringar årsbasis)	11,3	12,8	1,5	8,6	12,8
Totalkostnad (tkr)	5 200 tkr	6 200 tkr	-1 000 tkr	5 711 tkr	1 717 tkr
Snittkostnad (kr/placering)	1 259 kr	1 325 kr	66 kr	1 828 kr	1 476 kr
<i>Försörjningsstöd</i>					
Total nettokostnad (tkr)	14 406 tkr	18 406 tkr	-4 000 tkr	17 931 tkr	4 928 tkr
<u>Familjestödseenheten</u>					
<i>HVB-placeringar</i>					
Volym (vårddygn/år)	3 968	3 859	-109	3 811	972
Volym (placeringar årsbasis)	10,8	10,5	-0,3	10,4	10,7
Totalkostnad (tkr)	12 602 tkr	11 751 tkr	851 tkr	13 182 tkr	3 463 tkr
Snittkostnad (placering/dag)	3 176 kr	3 563 kr	387 kr	3 459 kr	3 563 kr
<i>Familjehemsplaceringar</i>					
Volym (vårddygn/år)	11 728	12 143	415	11 401	2 958
Volym (placeringar årsbasis)	32,0	33,2	1,1	31,2	32,9
Totalkostnad (tkr)	10 145 tkr	8 095 tkr	2 050 tkr	7 839 tkr	1 932 tkr
Snittkostnad (placering/dag)	865 kr	667 kr	-198 kr	688 kr	653 kr
<i>Interna familjehemsplacering</i>					
Volym (vårddygn/år)	8540	10 800	2 260	9 572	2685
Volym (placeringar årsbasis)	23,3	29,5	6,2	26,2	29,8
Totalkostnad (tkr)	5 951 tkr	6 259 tkr	-308 tkr	6 052 tkr	1 556 tkr
Snittkostnad (placering/dag)	697 kr	580 kr	-117 kr	632 kr	580 kr
<i>Externa familjehemsplacering</i>					
Volym (vårddygn/år)	3 188	1 343	1 845	1829	273
Volym (placeringar årsbasis)	8,7	3,7	5,1	5,0	3,0
Totalkostnad (tkr)	4 194 tkr	1 836 tkr	2 358 tkr	1 787 tkr	376 tkr
Snittkostnad (placering/dag)	1 315 kr	1 367 kr	-52 kr	977 kr	1 376 kr

7.

**Svar på motion från Ann-Christine Furustrand
(S) – ”Folkhälsoprojekt – ge AA stöd
för sin mötesverksamhet”**

Beslutsförslag:

Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige besluta att motionen anses besvarad med det anförda.

Till Socialnämnden

Svar på motion från Ann-Christine Furustrand (S) "Folkhälsoprojekt - ge AA stöd för sin mötesverksamhet"

Beslutsförslag

Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Att motionen anses besvarad med det anförda.

Bakgrund

Ann-Christine Furustrand (S) yrkar i motion att kommunen ska hjälpa organisationen AA med att hitta en möteslokal samt bidra med hyran som ett angeläget folkhälsoprojekt i Österåkers kommun.

Förvaltningens slutsatser

Anonyma Alkoholister (AA) är öppen för alla män och kvinnor som önskar sluta dricka. AA skriver på sin hemsida att "AA kostar ingenting, varken för individen eller samhället. AA har inga medlemsavgifter och AA tar inte emot ekonomiska bidrag utifrån." Man beskriver sig som självförsörjande genom egna frivilliga bidrag. I samtal med AA framgår att man ofta föredrar att hyra lokaler till en symbolisk summa för att undvika att ta emot ekonomiska bidrag. Det kan dock finnas lokala avvikelser till detta.

Socialnämnden förfogar idag inte över några lämpliga lokaler att hyra ut som möteslokal för AA. Enligt uppgift från Produktionsförvaltningen och Samhällsbyggnadsförvaltningen saknas lämplig kommunal lokal att hyra ut.

Inom ramen för Socialnämndens ansvar finns möjlighet att söka föreningsbidrag. Föreningsbidraget är möjligt att söka för föreningar som är verksamma inom det sociala området. Det är Socialnämnden som beviljar eventuella bidragsansökningar. Ansökningar för 2012 behandlas vid nämndsmötet i juni.

Enligt uppgift behandlas frågan om uthyrning av lämplig lokal även inom andra förvaltningar i kommunen.

Bilaga

Motion daterad 2012-02-07 från Ann-Christine Furustrand (S) "Folkhälsoprojekt - ge AA stöd för sin mötesverksamhet".

Helena Jungenstam
Ordförande Socialnämnden

Motion
Till Österåkers kommunfullmäktige

Folkhälsoprojekt – ge AA stöd för sin mötesverksamhet

AA, Anonyma Alkoholister, är en gemenskap av män och kvinnor, som delar sina erfarenheter, sina förhoppningar och sin styrka med varandra för att söka lösa sitt gemensamma problem och hjälpa andra att tillfriskna från alkoholism.

Det enda villkoret för medlemskap i AA är en önskan att sluta dricka.

AA kräver inga inträdes- eller medlemsavgifter. AA självförsörjande genom egna frivilliga bidrag. AA har ingen anknytning till någon religion, politisk organisation eller institution, ej heller till annan rörelse av något slag.

Organisationen säger själv att AAs främsta syfte är att hålla oss nyktra och hjälpa andra alkoholister att uppnå nykterhet.

Här i Åkersberga finns AA verksamhet som kallar sig Åkersberga gruppen, och för att kunna bedriva sin verksamhet efter det behov som finns i vår kommun är AA i stort behov av möteslokal.

Att ge stöd till AA här i Åkersberga genom att försöka hjälpa organisationen med att hitta en möteslokal och bidra med hyran vore ett bra folkhälsoprojekt för Österåkers kommun att driva. Att på alla sätt stödja människors kamp för att uppnå nykterhet och återkomma in i samhället igen är en samhällelig angelägenhet.

Föreslår därför kommunfullmäktige besluta

Att kommunen hjälper organisationen AA med att hitta en möteslokal, samt

Att bidra med hyran som ett angeläget folkhälsoprojekt för Österåkers kommun

2012-02-07

För den socialdemokratiska gruppen

Ann-Christine Furustrand

8.

Rapport ”Öppenvård för barn och familjer i Österåker – Hamnen”

Beslutsförslag:

Socialnämnden noterar rapporten till protokollet.

Till Socialnämnden

Rapport "Öppenvård för barn och familjer i Österåker – Hamnen"

Förslag till beslut

Socialnämnden har noterat rapporten till protokollet

Redogörelse för ärendet

Kommunen bedriver sedan många år öppenvårdsarbete i egen regi för barn och deras familjer. Öppenvård innebär att familjen bor kvar hemma och får behandling i sin invanda miljö. Alternativet är ofta att under behandling istället placeras på institution.

Det finns en tydlig politisk målsättning att öka valfriheten i Österåkers kommun. För att nämnden ska kunna ta ställning till om lagen om valfrihet, LOV, ska införas inom öppenvården behöver verksamheten beskrivas och kartläggas.

Uppdraget för kartläggningen är formulerat av förvaltningsledningen och lyder:

- a) Att översiktligt beskriva öppenvårdens uppdrag och innehåll idag, insatsernas omfattning och vilka resurser man har att förfoga över
- b) Att beskriva hur en insats går till samt
- c) Att ta reda på hur väl öppenvården uppfyller beställarens, det vill säga, den myndighetsutövande socialsekreterarens förväntningar.

Bilagor

Öppenvårdsarbete för barn och deras familjer i Österåkers kommun – Hamnen

Anne Simmasgård
Socialchef

Maria Thomelius
sakkunnig IFO

Öppenvårdsarbete för barn och deras familjer i Österåkers kommun – Hamnen

1 Uppdraget

Kommunen bedriver sedan många år öppenvårdsarbete i egen regi för barn och deras familjer. Öppenvård innebär att barnet bor kvar hemma och får behandling i sin invanda miljö. Alternativet är ofta att under behandling istället placeras på institution.

Det finns en tydlig politisk målsättning att öka valfriheten i Österåkers kommun. I målen för 2012 säger Socialnämnden bland annat att antal insatser och tjänster med valfrihet ska öka jämfört med 2011. För att nämnden ska kunna ta ställning till om lagen om valfrihet, LOV, ska införas inom öppenvården behöver verksamheten därför beskrivas och kartläggas.

1.1 Syfte

Uppdraget som ligger till grund för rapporten har formulerats av förvaltningsledningen och har satt ramarna för arbetet. Uppdraget är att:

- a) översiktligt beskriva öppenvårdens uppdrag och innehåll idag, insatsernas omfattning och vilka resurser man har att förfoga över
- b) beskriva hur en insats går till samt
- c) ta reda på hur väl öppenvården uppfyller beställarens, det vill säga, den myndighetsutövande socialsekreterarens förväntningar.

1.2 Metod

För att få en bakgrund till dagens öppenvårdsarbete har jag bland annat tagit del av tidigare nämndshandlingar. Samtal med anställda i Hamnen har gett mig en bild av hur man uppfattar sitt uppdrag idag och hur en insats kan gå till. En utvärdering som gjordes av en konsult år 2000, på uppdrag av dåvarande förvaltningsledningen, har också bidragit till kartläggningen.

För att besvara frågan hur många insatser som genomförts, och i vilken omfattning, har sökningar gjorts i förvaltningens verksamhetssystem Procapita. Jag har gått igenom dokumentationen för samtliga 30 insatser som beviljades och avslutades under perioden januari till november 2011.

Samtliga sju socialsekreterare som beviljade insatser under perioden och som var i tjänst januari 2012 har intervjuats. Intervjuerna gjordes individuellt och var delvis strukturerade. Alla samtal rörde sig kring samma frågeställningar utan att vara låsta till dessa. Under samtalen berördes både de aktuella insatserna och socialsekreterarens generella uppfattning och erfarenhet av att fatta beslut om familjebehandling. Intervjuerna löpte över en period om tre veckor.

1.3 Avgränsningar

Familjernas eller familjebehandlarnas syn på familjebehandlingen har inte undersökts. Det betyder inte att deras perspektiv inte har betydelse för en utveckling av framtida arbete. Uppdraget är dock begränsat till den beställande socialsekreterarens uppfattning.

Den valda perioden som undersökts är relativt snäv. Den korta tidsperioden valdes för att hitta så aktuella fall som möjligt. Tanken var att detta skulle underlätta i samtalen med socialsekreterarna. Insatser som låg nära i tiden skulle öka chanserna för att minnesbilden över vad som fungerade och vad som inte fungerade skulle vara så klar som möjligt.

Den relativt korta tidsperioden ökar sannolikheten att andelen korta och därmed icke genomförda insatser är högre än om man sett över en längre period. Ett beslut om insats fattas vanligen för sex månader. Beslutet kan förlängas vid behov, vilket enligt socialsekreterarna ofta sker.

Uppdraget omfattar inte att ta reda på i vilken utsträckning familjebehandlingen fungerar, det vill säga om familjerna fått hjälp med sina problem. Vid genomgång av dokumentationen har jag tittat på de slutrapporter som behandlarna skrivit. I knappt hälften av de genomförda insatserna definieras de uppsatta målen som helt eller delvis uppnådda. För att svara på frågan om familjebehandling hjälper familjerna krävs dock en annan typ av utvärdering än vad den här kartläggningen ger.

1.4 Definitioner

För att underlätta läsningen använder jag konsekvent definitionen barn på alla personer under 18 år om det inte specifikt handlar om en särskild åldersgrupp. Det är barnet som registreras i familjestödsenhetens verksamhetssystem och det är barnets behov som står i centrum.

Ibland hör man termerna familjeterapi och familjeterapeuter. Jag har valt att använda definitionen familjebehandling och familjebehandlare.

2 Öppenvården i Österåker

2.1 Hamnens uppdrag

Organisatoriskt ligger Hamnen inom familjestödsenheten där även utredande socialsekreterare finns organiserade. De lyder således under samma enhetschef. Majoriteten av de uppdrag Hamnen arbetar med handlar om frivilliga, biståndsbedömda insatser som beviljats efter utredning. I övrigt verkställer Hamnen ungdomstjänst och samarbetsamtal utdömda av domstol. Även insatser som man själv söker upp, som familjerådgivning och frivilliga samarbetsamtal, sköts av Hamnen. För ungdomar finns även Chansen som är en yrkesinriktad insats under familjebehandling.

Hamnen har påbörjat ca 60 insatser totalt per år under de senaste fem åren. Undantaget är 2008 då 100 insatser påbörjades. Under 2011 pågick 99 insatser, 65 av dem påbörjades under

året. Av dessa var 7 domar om ungdomstjänst och 8 domar om samarbetssamtal. Därutöver genomfördes 199 familjerådgivningssamtal.

Antalet påbörjade insatser ger inte hela bilden av arbetsbelastningen. En insats kan ta mycket eller lite arbetstid i anspråk. I de trettio familjebehandlingsinsatser jag har tittat på varierade antalet samtal mellan ett och tolv stycken.

2.2 Utveckling av öppenvården

I maj 1998 fattade Socialnämnden beslut om en förändring av socialförvaltningens organisation. Förändringen innebar i korthet att skapa en ny enhet med fokus på barn och deras familjer. Enheten fick namnet resursenheten och skulle bestå av fältassistenter, kamratstödjare, kuratorer och familjebehandlare. Samarbetet mellan resursenheten och socialsekreterarna i barn- och ungdomsenheten skulle gå via en utsedd kontaktperson. Vidare skulle resursenheten ha ett nära samarbete med bland annat skolpsykologer, elevassistenter och pedagoger.

Ursprunget till beslutet var dubbelt. I slutet av 1996 gav Kommunfullmäktige Kommunstyrelsen ett utredningsdirektiv om åtgärder för barn och ungdomar med behov av särskilt stöd. Drygt 1 år senare, 1998, gav Socialnämnden i uppdrag åt socialförvaltningen att sänka vårdkostnaderna. Genom att skapa resursenheten hoppades man alltså att både kunna öka det förebyggande arbetet och minska dyra institutionsplaceringar genom att istället hjälpa familjerna i sin hemmiljö.

Under den här tiden fanns alltså en tanke om att samla flera kompetenser under samma tak för att tidigt kunna nå och fånga upp barn i behov av stöd. Genom ett ökat samarbete med förskola och skola såg man möjligheterna att möta barnen i en trygg miljö.

Under åren har arbetet utvecklats mot att ge öppenvårdsarbetet ett mer renodlat uppdrag. I samtal med mångåriga medarbetare ges bilden av att Hamnen idag inte har till uppgift att bedriva förebyggande arbete på samma sätt som resursenheten tidigare gjorde. Idag arbetar man främst med uppdrag från socialsekreterarna på familjestödsenheten.

2.3 Resurser inom Hamnen

Det finns åtta tjänster inom Hamnen. Alla är inte tillsatta. I februari 2011 arbetade sex behandlare och en samordnare. En medarbetare är långtidssjukskriven och en tjänst hålls vakant sedan slutet av 2011. Enhetschefen uppskattar att familjebehandlingen sysselsätter samtliga tjänster utom en.

Familjebehandlarna på Hamnen har socionomexamen eller sjuksköterskeutbildning som grundutbildning. Därutöver har alla flera års vidareutbildning inom familjebehandling och olika behandlingsmetoder. Flera anställda har tidigare arbetat som kuratorer, barnskötare, socialsekreterare eller inom vuxenpsykiatri. Nuvarande samordnare, som anställdes 2006, har en bakgrund som beteendevetenskaplig utredare och har bland annat arbetat som familjebehandlare, lärare och behandlare på behandlingshem.

2.4 Hamnens arbete – öppenvårdens innehåll

2.4.1 Biståndsbedömda insatser

Bland de biståndsbedömda insatserna är det vanligaste uppdraget familjebehandling. Inriktningen på familjebehandlingen kan beskrivas som traditionell. Man arbetar utifrån en systemteoretisk grund, i motsats till individorienterad. Det betyder att behandlarna ser klienten som en del i ett nätverk. Förenklat kan man säga att den som bär ett symptom, ofta barnet, inte kan behandlas isolerat från sin omgivning. Orsaken till problemen står alltså att finna i det nätverk som individen lever i.

Som arbetsmetod använder behandlaren verktyg ur sin egen kunskap och erfarenhet som är anpassade för klientens situation. Bland de behandlare som arbetar på Hamnen finns en bred kompetens inom olika terapier/metoder, däribland *Marte Meo*, *Aggression Replacement Training (ART)* och *Beardslee*.

Marte Meo betyder ”av egen kraft” och riktar sig till föräldrar med barn i åldern 0-20 år. I korthet handlar det om att utbilda föräldrarna i hur de kan utveckla sin kommunikation med sina barn. Man utgår från det som fungerar idag och med hjälp av videoinspelningar av vardagliga situationer kan man lättare fånga detta. Metoden omfattar 5-10 inspelningstillfällen och lika många samtal där inspelningen diskuteras.

ART är en manualbaserad träning som innebär att man träffar barnet och familjen minst en gång i veckan under en uppgjord period. Under en timme tränar på att hantera ilska känslor, förstå andra och förstå konsekvenser av sitt eget beteende. Det gör man med hjälp av olika övningar och exempel från vardagen.

Beardslee är ett arbetssätt som riktar sig till barn som har minst en förälder som lider av psykisk ohälsa eller annan sjukdom. Man samtalar med föräldrar och barn gemensamt och var för sig om frågor som rör den vuxnes/de vuxnas sjukdom. Målet är att hjälpa föräldrarna att ge sina barn en förståelse för och ett sätt att prata om sjukdomen.

Hamnen ansvarar också för Chansen. Det är en yrkesinriktad insats för ungdomar 16-20 år. I korthet går insatsen ut på att den unge får sysselsättning parallellt med familjebehandlingen. Det är Hamnen som rekryterar arbetsgivaren och man försöker så långt det är möjligt matcha den unges önskan om arbetsplats. Arbetsgivaren får regelbunden handledning från Hamnen. Insatsen beviljas efter utredning av socialsekreterare. Det finns ingen bank med företag som anlitas vid Chansen. Istället söker behandlarna möjliga arbetsgivare vid varje aktuellt tillfälle. Under 2011 beviljades inga insatser i Chansen.

2.4.2 Verkställer domar

Hamnen ansvarar också för samarbetsamtal utdömda av domstol samt verkställer ungdomstjänst. Det förstnämnda är en relativt ny påföljd som utdöms i vårdnadstvister. Domen meddelas familjerätten, som är en del av familjestödsenheten, som i sin tur hänvisar föräldrarna till Hamnen som genomför samtalen. Samtalen ska handla om hur man fördelar vårdnad, boende och umgänge mellan föräldrarna. Som ett resultat ska föräldrarna gemensamt skriva under ett avtal som också godkänns av socialsekreteraren. Avtalet blir då juridiskt bindande och sparas i original hos socialförvaltningen.

Ungdomstjänst infördes 2007 är en möjlig påföljd för unga brottslingar i åldern 15-21 år. Hamnens uppdrag är då att upprätta en arbetsplan för den unge och utse en handledare. Ungdomstjänst innebär att den unge ska utföra ett ideellt arbete och samtidigt genomgå ett påverkansprogram. Domen omfattar 20-150 timmar. Påverkansprogrammet omfattar ca tio timmar och innebär i praktiken sju träffar då man fokuserar på kriminella beteendet.

2.4.3 Frivilliga insatser

Vidare är Hamnen kommunens eget alternativ för familjerådgivning, en frivillig insats som inte föregås av utredning och beslut av socialsekreterare. Inom familjerådgivning tillämpas lagen om valfrihet, LOV, och Hamnen är ett av sex alternativ som kommunens invånare har att välja mellan. Familjerådgivningen vänder sig till par som behöver stöd i sin relation. Man söker själv upp den familjerådgivare man önskar besöka och betalar en egenavgift på 300 kr per samtalstillfälle. Det är möjligt att vara anonym hos familjerådgivaren och det förs inga journaler.

Utöver de samarbetsamtal som utdöms av domstol erbjuder kommunen även frivilliga samarbetsamtal. Samtalen ska handla om vårdnad, boende och umgänge. De frivilliga samarbetsamtalen kan avslutas med ett avtal, muntligt eller skriftligt.

3 Hur en insats går till

3.1 Socialsekreteraren utreder

De familjer som kommer till Hamnens familjebehandlare gör det efter beslut av socialsekreterare. Beslutet föregås alltid av en utredning som ska visa på barnets och familjens behov av behandling. En utredning får pågå i maximalt fyra månader. I många fall bedömer socialsekreteraren att föräldrarna behöver stärkas i sin föräldraroll för att barnets situation ska förbättras. Det kan också handla om att föräldrarna behöver få hjälp att hitta ett förhållningssätt som gör att barnets situation förbättras eller att ett negativt beteende upphör.

Om socialsekreteraren under utredningstiden kommer fram till att familjens behov kan tillgodoses av familjebehandling kontaktas Hamnen. I samtal med samordnare och behandlare diskuteras familjens behov och om det är möjligt för öppenvården kan vara en lämplig insats. Det är mycket ovanligt att Hamnen inte tar på sig det uppdrag som socialsekreteraren föreslår.

Det första samtalet mellan familjen och familjebehandlaren sker alltid tillsammans med socialsekreteraren. Det kallas genomförandeplansmöte och då går man tillsammans igenom syfte med insatsen och formulerar mål. Tanken är att man då ska planera när och hur man ska genomföra behandlingen. Familjebehandling är en frivillig insats som ska vara accepterad av familjen innan den beviljas och registreras i verksamhetssystemet.

3.2 Familjebehandlaren verkställer insatsen

När man är överens om en insats påbörjas arbetet. Arbetet bedrivs i form samtal, ofta i Hamnens lokaler i Alceahuset. Vilka som är med under samtalen kan variera beroende på

problematiken och barnets ålder. Antalet samtal varierar. Vanligen beslutas insatsen över sex månader. Insatsen kan förlängas eller avslutas efter beslut av socialsekreteraren.

Under insatsen ska arbetet följas upp av socialsekreteraren. Hur uppföljningen ser ut varierar. Enligt vissa socialsekreterare sker det ibland på familjebehandlarens initiativ. Efter avslutad insats skriver familjebehandlaren en slutrapport som lämnas till socialsekreteraren. Det är socialsekreteraren som beslutar att insatsen ska avslutas. Det sker om man bedömer att målen är uppnådda eller tillräckligt uppnådda. Det kan också ske om familjen väljer att avsluta eller att någon part bedömer att insatsen inte är möjlig att genomföra.

3.3 Familjebehandlingsinsatser 2011

Av 30 beviljade familjebehandlingsinsatser påbörjades bara tretton. Det betyder att 17 beslut om insats aldrig genomfördes. Av samtliga beviljade insatser rörde det sig i tre fall om två eller flera syskon. Ett syskonpar beviljades insatsen vid två tillfällen under perioden. Namnet familjebehandling till trots är det alltid barnet som beviljas insatsen och det är på denne som beslutet registreras. Genomsnittsålder för barnen i de aktuella fallen var 13 år. 18 stycken var flickor och 12 var pojkar.

I dokumentationen beskrivs problematiken i ordalag som skolsociala problem, konflikter hemma, misshandel eller oro för övergrepp, missbruk hos barnet eller förälder. Det kan också gälla oro för anknytning till föräldrarna och övergrepp som rör ett syskon.

I de tretton insatser som inleddes varierade antal samtal mellan 1 till 12 stycken. Vid de flesta tillfällen träffades hela familjen samlad, i något enstaka fall enbart föräldern eller ungdomen. I de allra flesta fall träffades man i Hammens lokaler i Alceahuset. I något fall har man träffats i familjens hem.

I knappt hälften av de genomförda insatserna jag har tittat på definieras de uppsatta målen som helt eller delvis uppnådda.

4 Beställarens syn på familjebehandlingsinsatser

4.1 Bra samarbete med familjebehandlarna

I samtal med socialsekreterare framkommer flera bilder av hur man tycker att familjebehandlingen uppfyller förväntningarna. Gemensamt för alla intervjuade är att man uppskattar att majoriteten av insatserna som beslutas verkligen genomförs. Målet med insatsen uppnås inte alltid till fullo. Men de allra flesta socialsekreterare menar att det hör till undantagen att familjer väljer att avbryta innan insatsen är påbörjad.

Det är socialsekreterarnas gemensamma uppfattning att samarbetet med familjebehandlarna fungerar bra. Man upplever att man tillsammans arbetar för att motivera familjerna att tacka ja till insatsen. En del av det arbetet sker under genomförandeplansmötet då familj, behandlare och socialsekreterare möts för att lägga upp planerna för insatsen.

4.2 När en insats inte genomförs

I samtalen med socialsekreterarna framkommer ett par möjliga förklaringar till varför en insats inte fullföljs. En viktig orsak är att det är svårt att bedöma människors inställning till och motivation att delta i insatsen. En familjebehandling kräver mycket tid och engagemang av alla berörda i familjen. Det är inte heller alltid så att familjen är överens med socialsekreteraren om hur orsaken till problemen bör behandlas.

En annan orsak är att det i vissa fall går lång tid mellan genomförandeplansmötet, där insatsen planeras, och första träffen med behandlarna. Familjens motivation att genomföra behandlingen kan då ha minskat. Varför det dröjer beror på svårigheter att få till möten mellan familj och behandlare. Det är inte säkert att man som förälder tycker sig ha möjlighet att gå ifrån jobbet eller andra engagemang för att gå i familjebehandling.

Flera socialsekreterare uttrycker också en självkritisk hållning till att man ibland har en övertro på att familjen ska gå med på familjebehandling trots familjens tveksamhet. Ibland beslutar man om en insats utan att ha familjen riktigt med sig. Samtidigt vittnar många socialsekreterare om att tveksamma familjer trots allt ofta väljer att genomföra insatsen. Eftersom insatsen är frivillig blir motivationsarbetet en viktig nyckel till att få familjen att tacka ja till behandling.

Flera socialsekreterare menar att de har bristande kunskap om hur Hamnen arbetar och vad öppenvården kan bidra med. Det är ofta familjebehandlaren som först vid genomförandeplansmötet ger familjen en tydligare bild av vad insatsen innebär. Kanske hade socialsekreteraren redan under utredning kunnat motivera familjen lättare till insatsen om kunskaperna var större.

4.3 Andra synpunkter

I samtalen framkom även andra synpunkter som inte har direkt koppling till utfallet av antalet genomförda insatser. Några socialsekreterare uttrycker till exempel att de skulle vilja se en mer flexibel familjebehandling. Det gäller både tillgänglighet och behandling. Kanske bör familjebehandling i större utsträckning kunna bedrivas i hemmet. Tankar om hur man i större utsträckning kan samarbeta med skolan framkom också i samtalen.

En annan fråga som berördes var att man upplever att den interna överlämningsprocessen till Hamnen är onödigt krånglig. Det tar ibland tid att få till de samtal och möten som krävs för att diskutera en överföring av en familj till behandling. Det kan försvåra en smidig övergång för familjen. Liksom i de fall när väntan på första behandlingstillfället drar ut på tiden riskerar man att familjens motivation att delta minskar. Det är svårt att avgöra om det har betydelse för utfallet att många insatser inte blir av men det upplevs uppenbart som ett problem i socialsekreterarens arbete.

5 Avslutande kommentarer

5.1 Resurser och rättsosäkerhet

I kartläggningen framkommer att 17 av 30 beviljade insatser inte genomfördes under perioden. Siffran kan vara orättvisande hög just på grund av den begränsade tidsperioden. Men även med detta beaktat är andelen anmärkningsvärd. Att insatser beviljas men sedan aldrig genomförs orsakar flera problem.

Dels bidrar det till ett onödigt utnyttjande av resurser då familjestödsenhetens personal lägger tid och kraft på familjer som inte vill ha insatsen. Det gäller såväl socialsekreterare som behandlare. I vissa fall har tjänstemännen haft flera samtal och diskussioner om och med en familj där behandlingen sedan inte kommer igång. Även insatser som avslutas efter ett eller mycket få samtal utan att målet nås kan också ses som en onödig resursanvändning. Kanske var familjen aldrig motiverad nog att genomgå behandling. Det går också att hitta flera fall då samtalen har avbrutits innan något egentligt arbete hunnit komma igång.

Att en insats beviljas och registreras på barnet utan att den genomförs bidrar också till en rättsosäkerhet. Grundregeln säger att alla registreringar i verksamhetssystemet rensas efter fem år. För varje ny registrering på barnet förlängs denna femårsperiod. Att då registrera en insats som ligger öppen under en tid utan att påbörjas försenar rensning av uppgifter. Än allvarigare är att det i verksamhetssystemet ser ut som om man fått en insats som aldrig genomförts. Ur en integritetsaspekt är det anmärkningsvärt och svårt att försvara.

Om man ser resursanvändningen och rättsosäkerheten som problem måste förvaltningen titta på hur man kan få ner antalet beviljade familjebehandlingsinsatser som aldrig genomförs. Det finns ingen enkel lösning på detta. Att motivera människor till förändring är ett svårt arbete. Det är heller inte alltid lätt att veta när man ska backa och avsluta en utredning utan insats.

5.2 Vad kan göras?

Ett sätt att minska antalet icke genomförda insatser är att bättre förankra de rutiner som finns för beviljande av familjebehandlingsinsatser. Rutinerna säger att man bara beviljar insatsen med familjens godkännande. Men det går aldrig att komma ifrån att det krävs en individuell bedömning. Det gör att man aldrig kan gardera sig mot att en familj trots att de tackat ja väljer att hoppa av när som helst. Det är till exempel lätt att misstänka att en familj tackar ja för att de upplever ett visst mått av outtalat tvång att gå med på det socialsekreteraren föreslår. Då spelar socialsekreterarens erfarenhet och yrkeskunskaper stor roll. Arbetet med att motivera och stämma av familjens intresse att fullfölja insatsen blir avgörande. Här måste det finnas möjlighet att få stöd och råd i sin yrkesroll från mer erfarna kollegor och överordnande.

Det är också viktigt att förkorta tiden mellan utredning och insats för att kunna hjälpa familjerna så snabbt som möjligt. Det innebär att man både behöver titta på överföringsprocessen och hur man smidigare kan få till stånd första samtalet med familjen. Tiden kan ha betydelse för att behålla familjen motivation att arbeta med att förändra sin situation. Ur familjens perspektiv är det sannolikt att föredra att få en snabb och effektiv väg genom systemet. Att först utredas av en socialsekreterare under ett antal månader för att sedan delta i en behandling, kan vara en utdragen process för en familj. Att då försöka förkorta

ledtiderna där något egentligt arbete inte äger rum kan blir avgörande för om insatsen genomförs eller inte.

En annan aspekt att titta vidare på är att stärka socialsekreterarnas kunskaper om Hamnen och öppenvårdens insatser. Socialsekreterarens roll är att utreda, inte behandla. Men med ökad kunskap kan det vara lättare att motivera till en möjlig insats. Familjen kan då komma mer informerade till genomförandepiansmötet där de för första gången får träffa familjebehandlaren. Om man är införstådd med vad familjebehandling innebär, och vad som krävs för att få till en förändring, är sannolikheten större att man vet vad man tackar ja till.

Slutligen bör rollerna mellan beställare och uppdragstagare förtydligas och förstärkas. Det gäller oavsett i vilken regi man väljer att bedriva öppenvården. Det är socialsekreterarens uppgift att utreda och därefter bevilja en insats utifrån familjens behov. Men det uppdrag som lämnas till familjebehandlaren måste vara så tydligt och avgränsat att det är möjligt för denne att genomföra sitt uppdrag.

Med tydligare roller och uppdrag blir också resultatuppföljningen en mer naturlig del av relationen mellan beställarorganisation och utförare. Uppdragen måste vara formulerade så att de går att följa upp om effekten av insatsen blev den önskade. Det är viktigt både ur Socialnämndens perspektiv, som ansvarar för hur resurserna används, men framförallt för familjen som har rätt till en effektiv behandling.

Maria Thomelius, sakkunnig IFO

2012-05-02

Appendix

Frågor som berördes under samtalen med socialsekreterare:

- 1) Vem föreslog att familjen skulle erbjudas familjebehandling?
- 2) Vad sa familjen när de fick förslag om kontakt med familjebehandlare?
- 3) Var du överens med familjen om vad familjebehandlingen skulle leda till?
- 4) Var du överens med familjebehandlaren om vad familjebehandlingen skulle leda till?
- 5) Bedömer du att Hamnen uppfyllt målet med insatsen?
- 6) Vad menar du behöver ändras för att fler biståndsbedömda insatser till Hamnen verkligen ska genomföras?
- 7) Upplever du att Hamnen ibland får ”omöjliga” uppdrag?

Samtliga intervjuer baserades på frågeställningarna ovan utan att vara begränsade till dem. De sista intervjuerna skiljde sig från de första då det framkom att grupperna redan börjat reflektera över sitt arbete kring att bevilja familjebehandling. De socialsekreterare som intervjuades mot slutet var mer självkritiska och hade uppenbart funderat över vilka konsekvenser som icke genomförda men beviljade insatser gav.

9.

Återrapportering till socialnämnden avseende arbetssökarverksamhet

Beslutsförslag:

Socialnämnden har tagit del av rapporten.

Socialnämnd

Återrapportering till socialnämnd avseende arbetssökarverksamhet.

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att nämnden har tagit del av rapporten.

Bakgrund

I september 2011 beslutade Socialnämnden att inrätta en arbetssökarverksamhet inom ramen för budget för försörjningsstöd. Syftet med verksamheten är att öka arbetslösa försörjningstagares anställningsbarhet och begränsa utvecklingen av försörjningsstödskostnaderna.

Målet med verksamheten är att 20 personer som erhållit försörjningsstöd under det senaste året ska finna egen försörjning och därmed inte ska vara i behov av försörjningsstöd under kommande år.

Verksamheten ska utvärderas regelbundet och rapport lämnas till nämnden.

Arbetssökarverksamhetens innehåll

Arbetssökarverksamheten startade i februari 2012 då en arbetssökarcoach anställdes. I april utökades verksamheten med ytterligare en coach.

Det är socialsekreteraren som hänvisar arbetslösa försörjningsstödtagare till arbetssökarverksamheten. Socialsekreteraren informerar den sökande om att det förväntas att man deltar i verksamheten som ett led i att finna arbete.

Den arbetssökande kallas till en inledande intervju med coacherna. Därefter erbjuds den sökande en plats i en grupp bestående av andra arbetssökande. Gruppen träffas

fyra dagar i veckan, en timme åt gången, på Kanalhuset där det finns tillgång till en datorsal.

Gruppstödet går i praktiken ut på att coacherna hjälper till med att formulera arbetsansökningar, tipsa om lämpliga sökvägar via Internet och på olika sätt uppmuntra de arbetssökande att finna arbete. Coacherna tipsar om och gruppen åker gemensamt till rekryteringsträffar som anordnas i länet. Arbetsförmedlare besöker jobbgruppen och förmedlar erfarenheter och kunskap

Det finns personer som har varit ifrån arbetsmarknaden en längre tid och som har bristande referenser. De skall erhålla ett extra stöd genom arbetspraktik i kommunal verksamhet. Praktikplatsen handleder individen och personen ingår i den ordinarie arbetsgruppen.

Förvaltningens slutsatser

Verksamheten har varit i gång i två månader och 44 personer har hittills hänvisats till att delta. Idag finns tre aktiva grupper med ungefär tio arbetssökande i varje grupp. Utöver det praktiska stödet, som att skriva ansökningar och hitta lämpliga annonser, har coacherna lärt känna de sökande för att på bästa sätt kunna coacha dem till en egen försörjning. Flera av de sökande har betydande svårigheter i det svenska språket, vilket ofta utgör ett extra hinder i arbetssökandet. Denna begränsning har uppmärksammats men i dagsläget finns inget åtgärdsförslag. Det har dock bedömts att svensk kunskaperna är tillräckliga för att kunna få ett arbete.

Fyra rekryteringsträffar till intressanta arbetsplatser har ordnats av coacherna. Utöver dessa har även de sökande tagit egna initiativ till att söka upp potentiella arbetsgivare.

Tanken med verksamheten är att de som står längst ifrån arbetsmarknaden ska kunna erbjudas en kommunal praktikplats. Trots behovet har inga praktikplatser förmedlats hittills. Ca 10 personer bedöms vara i behov av arbetspraktik. Coacherna vittnar om stora svårigheter att hitta lämpliga platser. Svårigheterna tror man delvis beror på de neddragningar som sker inom vissa kommunala verksamheter. Några verksamheter har även angett att man har svårigheter att erbjuda handledare till praktikanten. Arbetet fortgår på detta område och det förs dialog med verksamheter om vilket stöd som erfordras för att möjliggöra handledning.

Av 44 personer som hänvisats till arbetssökarverksamheten sedan starten har åtta personer avslutats. Fem av dessa har genomfört den inledande intervjun. Endast en av dessa har därefter deltagit i arbetssökarverksamheten.

Av de åtta avslutade är sex personer idag inte längre aktuella som försörjningsstödstagare. Två personer har valt att starta eget företag. En person har börjat studera. Övriga tre har fått deltidsjobb, kortare vikariat eller timanställning.

Enligt beräkningar utifrån det förväntade försörjningsstöd som dessa sex personer skulle ha varit berättigade till sker en besparing på ca 350 000 kr under 2012. Detta förutsatt att ingen av de sex åter blir aktuell för försörjningsstöd under året. Verksamheten är fortfarande i ett inlednings- och utvecklingskede. Målet att 20 personer inte skall vara i behov av försörjningsstöd kommer att uppnås.

Anne Simmasgård
Socialchef

Kjell Karlsson
Enhetschef Vuxenstöd

10.

Projektansökan Koordination Norrort

Beslutsförslag:

Socialnämnden godkänner deltagande i projektansökan
Koordination Norrort.

Till Socialnämnen

Projektansökan Koordination norrort

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta att godkänna deltagande i projektansökan koordination norrort.

Bakgrund

Socialnämnden övertog 2012-01 ansvaret för kommunens flyktingmottagande. Det medförde även deltagande i ett nätverk av flyktingsamordnare och enhetschefer som representerar 15 norrortskommuner i Stockholm län. Nätverket med Järfälla kommun som projektägare har erhållit projektmedel från Länsstyrelsen under perioden 16 januari - 15 juli 2012. Projektet har till uppgift att tydliggöra norrortskommunernas ansvar för flyktingmottagandet i förhållande till Arbetsförmedlingen, andra berörda myndigheter och aktörer. Norrortskommunerna ansöker nu om vidare projektmedel för att utveckla gemensamma strategier och samverkan för att utveckla flyktingmottagandet i kommunerna.

Kjell Karlsson
Enhetschef

Anne Simmasgård
Förvaltningschef

ANSÖKAN 2012 om ersättning enligt § 37förordningen (2010:1122)
beredskap och kapacitet samt regional samverkan

Sökande kommun: Lidingö stad	Ansökan skickas till: Länsstyrelsen i Stockholms län
---------------------------------	---

Sökta medel (kr): 1 703 100 kr

Datum: 30 april 2012

Insats (rubrik): Koordination Norrort

Tidsperiod: 1 oktober 2012 – 31 mars 2014

Kontaktuppgifter sökande: Kommun: Lidingö stad Postadress: 181 82 Lidingö Telefon/Fax: 08-731 30 00 Postgiro: 9878-0 Egen referens: L34000 Organisationsnr: 212000-0191	Kontaktpersoner: 1. Namn: Cecilia Gustafsson Tel/Mobil: 070-002 47 22 E-post: cecilia.gustavsson@jarfalla.se 2. Namn: Bengt Agö, enhetschef Tel/Mobil: 08-731 30 57 E-post: bengt.ago@lidingo.se 3. Namn: Birgitta Sihver, kontorschef Tel/Mobil: 08-731 32 13 E-post: birgitta.sihver@lidingo.se
--	---

BESKRIVNING

- **Bakgrund och behovsanalys** (beskriv bakgrund samt vilka nya möjligheter som ska utvecklas)

Bakgrund

I och med den nya etableringsreformen som trädde i kraft den 1 december 2010 flyttade det samordnande ansvaret för mottagandet av nyanlända i arbetsför ålder över från kommunerna till Arbetsförmedlingen. Trots detta ansvarar kommunerna fortfarande för en stor del av flyktingmottagandet, bland annat för bostadsförsörjning, försörjningsstöd i avvaktan på etableringsersättning, kompletterande försörjningsstöd, insatser för personer med nedsatt prestationsförmåga, föräldralediga, ensamkommande barn och anhöriga, skola, förskola, undervisning i svenska och samhällsorientering.

Det delvis förändrade uppdraget har lett till organisationsförändringar och nya utmaningar inom det kommunala flyktingmottagandet, vilket uttryckts i ett utökat behov av samverkan både inom och mellan kommunerna. I ett nätverk av flyktingsamordnare och enhetschefer som representerar 15 norrortskommuner i Stockholm län, initierades i och med detta en kartläggning av kommunernas organisation, insatser och behov, med syfte att belysa de utmaningar och utvecklingsområden som kommunerna ser, samt möjliga gemensamma strategier och samverkansområden.

Initiativet resulterade i en ansökan om § 37-medel, vilket beviljades för ett halvår med start den 16 januari och avslut den 15 juli 2012. Projektet är i skrivande stund fortfarande igång och har till uppgift att tydliggöra norrortskommunernas ansvar för flyktingmottagandet i förhållande till Arbetsförmedlingen och andra berörda myndigheter och aktörer, genom att kartlägga organisation, befintliga insatser och behov inom flyktingmottagandet i medverkande kommuner. Detta ska i sin tur ligga till grund för framtida diskussioner om gemensamma strategier och samverkan och i förlängningen utveckla flyktingmottagandet i kommunerna. Medverkande kommuner är: Danderyds kommun, Ekerö kommun, Järfälla kommun, Lidingö stad, Norrtälje kommun, Sigtuna kommun, Sollentuna kommun, Solna stad, Sundbybergs stad, Täby kommun, Upplands-Bro kommun, Upplands Väsby kommun, Vallentuna kommun, Vaxholms stad och Österåkers kommun. Järfälla kommun är projektägare.

Intervjuer i de 15 norrortskommunerna har genomförts med i huvudsak flyktingsamordnare och enhetschefer under februari 2012. Den 16 mars anordnades "Dialog om samverkan kring flyktingmottagandet i Norrort", med en presentation av kartläggningens första fas, och en workshop där vidare underlag samlades in till kartläggningen av kommunernas insatser och behov inom flyktingmottagandet. Samordnare och etableringshandläggare från Arbetsförmedlingen, samt förvaltningschefer, politiker, enhetschefer, samordnare, introduktionshandläggare och socialsekreterare från medverkande kommuner fanns representerade.

Förstudien kommer att färdigställas inom projekttiden och som en del av resultatet lämnas denna ansökan om § 37-medel in för en vidareutveckling av samverkan i norrort.

Behovsanalys

Genomförandet av etableringsreformen har inneburit omorganiseringar och en spridning av målgruppen samt personal inom kommunernas organisationer. Samtidigt är det en ojämn fördelning av antal nyanlända mellan kommunerna i norrort, vilket gör det svårt att hålla kvalitet och utveckla flyktingmottagandet i enskilda kommuner. I sju kommuner planeras fortfarande förändringar i organisationen kring flyktingmottagandet i takt med det minskade antal ärenden som handläggs utifrån den tidigare förordningen (1990:927) om mottagande av flyktingar. Kunskap och erfarenheter kring målgrupperna hålls på så vis inte längre samlad i en och samma verksamhet inom kommunerna, och tidigare självklara samarbetsparter kring flyktingmottagandet är i sin tur inte längre lika självklara.

Det sammantagna resultatet av kartläggningen och workshopen kan sammanfattas i ett behov av både en intern och en extern samverkan för utveckling av det kommunala flyktingmottagandet, med hjälp av gemensamma strategier och insatser inom följande områden:

- **Bostadssituationen** - Bevaka frågan, få en samlad bild av bostadssituationen och ett gemensamt förhållningssätt, undersöka möjligheter till konkret regionalt bosättningsansvar
- **Flyktingfrågor** - följa utvecklingen av flyktingmottagandet, skapa tydlighet och klarhet, vara en samlad röst i norrort, omvärldsbevakning, helhetsgrepp, strategiskt lösa och driva frågor regionalt, öka medvetenheten om, och skapa intresse för flyktingfrågor samt etableringsreformens konsekvenser inom kommunerna, stöd till förankring i frågorna i den egna organisationen, regionalt kunskaps- och erfarenhetsutbyte, inte tappa bort målgruppens särskilda behov
- **Ansvars- och gränsdragningsfrågor** mellan Arbetsförmedling och kommun samt inom den egna organisationen av flyktingmottagande i kommunerna
- **Ersättningsfrågor** - Gemensamt strategiskt förhållningssätt, tydligare arbetsmetoder, undersöka möjligheter till samordnad återsökningsfunktion (kommunernas kostnader för boende som inte bekostas med etableringsersättningen, glappet och kompletterande försörjningsstöd, etc.)
- **Insatser** för särskilda målgrupper (lågutbildade, personer med låg prestationsförmåga, personer som inte blivit självförsörjande efter 2 år i etableringsprogrammet, barn) – som exempelvis kommungemensam

rehabgrupp, konsultationsläkare, samverkan kring hälsofrågor, insatser kring sysselsättning, arbetsmarknadskonsulenter, praktiksamordnare, språkstödjare, föräldragrupper

För att flyktingfrågorna, målgrupperna och deras behov inte ska tappas bort i organisationsförändringar och personalomflyttningar behövs ett ökat stöd genom en konkret kommunal samverkan i norrort. Det är många frågor som behöver lyftas, behandlas och klargöras och det är av stor vikt att med en gemensam röst ge norrortskommunerna möjlighet att bidra med kunskap och erfarenheter sinsemellan och samverka med andra aktörer på olika nivåer.

Norrort behöver sätta fokus på gemensamma strategier och förhållningssätt för att kunna utveckla flyktingmottagandet i regionen. Behoven av insatser för särskilda målgrupper kommer i sin tur att behöva utredas ytterligare i ett senare skede när kommunernas organisationer är satta och målgrupperna och deras specifika behov utkristalliserat sig.

En konkret samverkan i norrort kan bidra till att samla och stärka kommunerna genom att ta ett helhetsgrepp om specifika behov i regionen, driva prioriterade samverkansområden och lyfta upp flyktingfrågan på dagordningen i både lokala, regionala och nationella sammanhang. Då flyktingfrågorna upplevs lågt prioriterade i vissa organisationer i kommunerna blir ett gediget förankringsarbete viktigt för att detta ska bli verklighet.

• **Syfte** (avsikten med insatsen)

Projektet avser att skapa strukturer och arenor för att ta fram kunskapsunderlag och driva prioriterade flyktingfrågor i en konkret samverkan.

• **Mål** (beskriv förväntade effekter som ska uppnås kopplat till syftet ovan)

Det övergripande målet med projektet är ett aktivt deltagande i regionens utvecklingsarbete för ett värdigt och funktionellt mottagande av nyanlända, och en gemensam funktion som fungerar som en länk mellan norrortskommunerna samt gentemot andra myndigheter och aktörer i flyktingfrågor.

Projektet ska:

- förankra och tydliggöra kommunernas uppdrag och ansvarsområden
- ta till vara på och föra vidare norrortskommunernas kunskap, erfarenheter och behov
- stötta kommunernas interna organisationer för flyktingmottagande
- etablera en kontinuerlig och konkret samverkan kring flyktingfrågor mellan medverkande kommuner samt mellan kommunerna och Arbetsförmedlingen

- underlätta samverkan med övriga myndigheter och aktörer genom att vara en samlad länk för norrortskommunerna

Detta ska vi bland annat uppnå genom att:

- bevaka och följa utvecklingen av flyktingfrågor i regionen
- delta i lokala, regionala och nationella forum och sammanhang kring flyktingfrågor
- sprida information om nuläget kring flyktingmottagandet
- ta fram kunskapsunderlag som är lättillgängligt på alla nivåer i kommunerna
- identifiera och undanröja hinder samt ta fram underlag för gemensamma strategier och förhållningssätt för att utveckla det kommunala flyktingmottagandet
- ta fram en modell för samverkan och finansiering av en gemensam funktion kring flyktingfrågor i norrort som godkänns av minst 10 kommuner

- **Målgrupper** (beskriv deltagare, samverkanspartner och mottagare av resultat samt på vilket sätt dessa grupper påverkas)

Yttersta målgrupp

- Personer som omfattas av förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar som trädde i kraft den 1 december 2010
- Personer som omfattas av förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m., det vill säga de personer som togs emot i kommunerna senast den 30 november 2010
- Ensamkommande barn och ungdomar

Medverkande kommuner

- Danderyds kommun, Ekerö kommun (under förutsättning att socialnämnden fattar positivt beslut om medverkan), Järfälla kommun, Lidingö stad, Norrtälje kommun, Sigtuna kommun, Sollentuna kommun, Solna stad, Sundbybergs stad, Täby kommun, Upplands-Bro kommun, Upplands Väsby kommun, Vallentuna kommun, Vaxholms stad och Österåkers kommun

Samverkanspartner

- Arbetsförmedlingen: representant i styrgruppen och särskild samverkanspart
- Länsstyrelsen i Stockholms län: representant i styrgruppen
- Kommunförbundet Stockholms län: representant i styrgruppen, sammankallande till NYIN (funktion för att förbereda frågor inför styrgrupper och samråd i länet som berör nyanlända och invandrade i vid mening, samt att sprida resultat från dessa grupperingar)
- Södertörnskommunerna och Stockholms stad: Regelbundna möten med södertörnsstrategen och Stockholms stads flyktingsamordnare för kunskaps- och erfarenhetsöverföring kring strategier för flyktingmottagandet i länet

Övriga myndigheter och aktörer med uppdrag eller verksamhet som riktar sig till målgruppen

- Försäkringskassan
- Migrationsverket
- Landstinget
- Sveriges kommuner och landsting
- Frivilligorganisationer
- med flera

- **Genomförande med tid och aktivitetsplan** (beskriv planerade aktiviteter, uppskatta start- och slutdatum för respektive aktivitet)

FAS 1 - Projektstart (1 oktober - 31 december 2012)

→ Ta fram en projektorganisation som kan skapa struktur för samverkan

- Projektledning på plats den 1 okt 2012
- Tillsätta styrgrupp, referensgrupp och arbetsgrupp
- Ta fram en tydlig roll-/uppdragsbeskrivning för styrgruppen, referensgruppen och arbetsgruppen
- Ta fram en handlingsplan för projektet och projektledningens uppdragsområden utifrån de mål som satts upp i förarbetet till projektet
- Ta fram en tydlig kommunikationsplan och en tid- och aktivitetsplan
- Planera för utvärdering av projektet
- Budgetplan och budgetuppföljning
- Identifiera ansvariga för samverkan kring flyktingfrågor inom kommunerna efter interna omorganiseringar och upprätta en aktuell kontaktlista
- Identifiera vilka olika forum och sammanhang som är viktiga för projektledningen att delta i för att ge norrortskommunerna en röst i flyktingfrågor
- Ta fram en mall för lägesrapport kring organisation, målgrupper, insatser och behov för medverkande kommuner
- Identifiera och upprätta strategier och arbetsmetoder för hållbar samverkan med andra myndigheter och aktörer över tid
- Inleda en konkret samverkan med Arbetsförmedlingen

FAS 2 - Genomförande (1 januari - 31 december 2013)

→ Förankring, faktainsamling och informationsspridning

- Kontinuerlig uppdatering av medverkande kommuners organisationsförändringar, målgrupper, insatser och behov
- Delta i kommunmöten för faktainsamling, informationsspridning och förankring av samverkan kring flyktingfrågor i norrort
- Kontinuerliga behovs- och konsekvensanalyser utifrån samlad kunskap kring flyktingmottagandet i norrort - med ett genus- och barnperspektiv och med fokus på prioriterade målgruppers specifika behov
- Delge regelbundna lägesrapporter om medverkande kommuners organisation, målgrupper, insatser och behov

- Delta i lokala, regionala och nationella forum och sammanhang av vikt för att ge norrortskommunerna en samlad röst i flyktingfrågor samt för att inhämta information och i sin tur återkoppla till medverkande kommuner (Länsstyrelsen, KSL, SKL, Södertörn, Stockholms stad, etc.)
- Bevaka nyheter och förändringar inom flyktingfrågor med hjälp av andra aktörers nyhetsbrev, webbplatser, konferenser, möten och samverkan, etc.
- Bevaka kommunernas möjligheter att återsöka medel från Migrationsverket
- Regelbundna nyhetsbrev skickas till samverkansparter och andra berörda aktörer
- Anordna gästföreläsningar och/eller studiebesök för medverkande kommuner på olika nivåer för kunskapsutveckling inom ramen för prioriterade samverkansområden
- Uppföljnings- och planeringskonferens, 1 ggr/år

→ Gemensamma strategier och insatser

- Identifiera och arbeta fram förslag till gemensamma strategier och förhållningssätt i prioriterade samverkansområden (bostadssituationen, ansvars- och gränsdragningsfrågor, ersättningsfrågor, etc.)
- Förankra och besluta om förslag kring utvecklingsarbete, gemensamma strategier och förhållningssätt
- Undersöka möjligheterna till finansiering av insatser till specifika målgrupper i samverkan mellan samtliga medverkande kommuner och/eller närliggande kommuner med liknande behov

→ Modell för samverkan och finansiering

- Ta fram en modell för samverkan och ett underlag till samverkansöverenskommelse
- Ta fram en modell för finansiering av en gemensam funktion i norrort med budgetfördelning mellan medverkande kommuner
- Undersöka behovet av och möjligheterna till finansiering av två tjänster inom ramen för samverkan (Nordost/Nordväst)
- Kommunerna beslutar om samverkan och finansiering

→ Interna verksamhetsmöten och administration

- Styrgrupp-, referensgrupp-, och arbetsgruppsmöten
- Kontinuerlig uppdatering av kontaktlista, handlingsplan, kommunikationsplan, tid- och aktivitetsplan, budgetplan
- Budgetuppföljning
- Projekthandledning
- Delredovisning av projektresultat till Länsstyrelsen

FAS 3 - Avslut (1 januari - 31 mars 2014)

- Ta fram en verksamhetsplan för fortsatt samverkan
- Extern utvärdering av projektet
- Slutrapport till Länsstyrelsen

• **Uppföljning och utvärdering** (beskriv hur insatsen ska följas upp och utvärderas)

Minnesanteckningar från möten delges kontinuerligt till medverkande parter på olika nivåer via styrgrupp, referensgrupp och arbetsgrupp.

Lägesrapporter med aktuell information om medverkande kommuners organisation, målgrupper, insatser och behov delges till samverkansparter på olika nivåer via styrgrupp, referensgrupp, arbetsgrupp.

Kontinuerlig uppföljning av verksamhetens mål och uppdrag, utförande och arbetsmetoder sker under projekthandledning och i möten med styrgrupp och referensgrupp.

Budgetuppföljning genomförs med projektägande kommun samt styrgrupp.

Regelbundna nyhetsbrev skickas till samverkansparter och andra berörda aktörer.

Uppföljnings- och planeringskonferens genomförs 1 ggr/år för att identifiera hinder och blicka framåt mot gemensamma mål.

Extern utvärdering av projektet genomförs.

• **Organisation** (beskriv hur insatsen ska organiseras)

Projektägare: Lidingö stad

- Projektledare, 100 procent (1 okt 2012-31 mars 2014): Huvudansvarig för det strategiska arbetet
- Biträdande projektledare, 50 procent (1 okt 2012-30 sept 2013): Huvudansvarig för faktainsamling och informationspridning

Arbetsgrupp:

- Enhetschefer och samordnare från medverkande kommuner

Referensgrupp:

- Nätverk Norrort, enhetschefer och samordnare från norrortskommunerna

Styrgrupp:

- Birgitta Sihver, kontorschef, Lidingö stad (ordförande)
- Projektledningen för Koordination Norrort (föredragande)
- Förvaltningschefer från 3-4 medverkande kommuner
- Birgitta Hart-Carpenter, utvecklingsledare, Länsstyrelsen
- Christina Stattin, handläggare integration, Kommunförbundet Stockholms län
- Azar Arbabzadeh, samordnare etablering, Arbetsförmedlingen

• **Jämställdhet** (beskriv bedömda effekter ur jämställdhetssynpunkt)

Projektet avser att ta ett helhetsgrepp om norrortskommunernas flyktingmottagande för att underlätta utvecklingen av en etablering som erbjuder likvärdiga möjligheter för alla nyanlända. Genom att följa upp befintliga insatser för olika målgrupper och hur långa insatserna är över tid för respektive målgrupp, kan projektet utveckla strategier för åtgärder och verka för en jämlik och jämställd etablering i regionen.

• **Barnperspektiv** (beskriv bedömda effekter ur barnperspektivet)

Ansvaret för barnen ligger kvar på kommunerna, men då barn och unga inte längre ingår i föräldrarnas plan för introduktion/etablering riskerar de att hamna mellan stolarna inom kommunerna och mellan Arbetsförmedling och kommun.

Med hjälp av en gemensam funktion kring flyktingfrågor i norrortskommunerna och en samverkan med andra myndigheter och aktörer, kan vi synliggöra nyanlända barn och ungas specifika behov och verka för en tydligare ansvarsfördelning och gemensamma förhållningssätt i regionen.

• **Samarbetspartner och ansvarsfördelning** (uppge vilken kommun som är ägare och vilka andra kommuner och/eller aktörer som är med i arbetet)

Projektägare
Lidingö stad

Medverkande kommuner

Danderyds kommun, Ekerö kommun (under förutsättning att socialnämnden fattar positivt beslut om medverkan), Järfälla kommun, Lidingö stad, Norrtälje kommun, Sigtuna kommun, Sollentuna kommun, Solna stad, Sundbybergs stad, Täby kommun, Upplands-Bro kommun, Upplands Väsby kommun, Vallentuna kommun, Vaxholms stad och Österåkers kommun

Samtliga kommuner deltar med enhetschefer/samordnare i Nätverk Norrort som fungerar som referensgrupp till projektet. Några kommuner kommer därtill att delta i projektets styrgrupp på förvaltningschefsnivå samt i arbetsgruppen på enhetschefs-/samordnarnivå.

Samverkanspartner

Arbetsförmedlingen - representant i styrgruppen och särskild samverkanspart genom samordnare Azar Arbabzadeh

Länsstyrelsen i Stockholms län - representant i styrgruppen

Kommunförbundet Stockholms län - representant i styrgruppen och

sammankallande till NYIN (funktion för att förbereda frågor inför styrgrupper och samråd i länet som berör nyanlända och invandrade i vid mening, samt att sprida resultat från dessa grupperingar)

Södertörnskommunerna och Stockholms stad - regelbundna möten med södertörnsstrategen Catarina Helling och Stockholms stads flyktingsamordnare Agneta Berner för kunskaps- och erfarenhetsöverföring kring strategier för flyktingmottagandet i länet

• **Kopplingar till andra projekt eller program** (uppge om insatsen har koppling till andra projekt eller program, tex som en del av ett EU-finansierat projekt)

Projektet avser att delta i sammanhang som ökar möjligheten att effektivisera samverkan och utvecklingsarbetet genom att inhämta och sprida kunskap och information, att tydliggöra kommunernas uppdrag och ansvarsområden och fungera som en länk mellan samverkande kommuner och övriga aktörer i flyktingfrågor. En representation i olika samverkans- och utvecklingsprojekt, styrgrupper, etc. underlättar det strategiska arbetet då det skapar arenor för kunskapsinhämtande och bidrar till ökat inflytande med norrortsperspektiv i flyktingfrågor.

Exempel på forum som projektet avser att delta i:

- NYIN - Kommunförbundet Stockholms Läns nybildade funktion "för att förbereda frågor inför styrgrupper och samråd i länet som berör nyanlända och invandrade i vid mening, samt att sprida resultat från dessa grupperingar"
- Dialog kring flyktingnätverkets funktion, Länsstyrelsen
- Samrådsgruppen för Centrum för samhällsorientering
- SKL:s arbetsgrupper (tidigare RIM)
- Ett tätare samarbete mellan länets kommuner genom regelbundna träffar för kunskaps- och erfarenhetsöverföring med Södertörnsstrategen Catarina Helling samt Stockholms stads flyktingsamordnare Agneta Berner

- **Plan för implementering** (vem som är mottagare av insatsens resultat och hur de ska införlivas i ordinarie verksamhet)

Mottagare av insatsens resultat i respektive medverkande kommun

Danderyds kommun:

- Gunilla Stenzelius, avdelningschef

Ekerö kommun (under förutsättning att socialnämnden fattar positivt beslut om medverkan):

- Johan Pehrsson, socialchef
- Inger Norin, sektionschef

Järfälla kommun:

- Birgitta Lindskog, programchef
- Anita Widell, myndighetschef

Lidingö stad:

- Birgitta Sihver, kontorschef (förvaltningschef)

Norrälje kommun:

- Ali Rashidi, avdelningschef

Sigtuna kommun:

- Karin Paulsson, Chef för vuxenutveckling

Sollentuna kommun:

- Kerstin Lidman, socialchef
- Britta Åkerlund, avdelningschef

Solna stad:

- Åsa Bergström, förvaltningschef

Sundbybergs stad:

- Maria Lindeberg, förvaltningschef

Täby kommun:

- Lisbeth Sämå, socialchef

Upplands-Bro kommun:

- Birgitta Dickson, avdelningschef

Upplands Väsby kommun:

- Barbro Johansson, kontorschef Väsby Vålfärd (förvaltningschef)

Vallentuna kommun:

- Ola Brandell, personalchef
- Rolf Zackrisson, enhetschef Arbetsmarknad

Vaxholms stad:

- Ann-Sofie Holmertz, socialchef

Österåkers kommun:

- Kjell Karlsson, enhetschef Vuxenstödsenheten

Budget

Kostnadslag	År 2012	År 2013	År 2014	Totalt
<i>Lönekostnader</i>	242 100	899 200	171 100	1 312 400
Månadslön, bruttolön				
Lönebikostnader (PO, friskvård, kompetensutveckling)				
<i>Externa tjänster</i>	19 100	76 400	159 100	254 600
Typ av köpt tjänst (Ekonomisk handläggning, projekthandledning, konsulter för: planeringsdagar, att ta fram samverkans- och finansieringsmodell, extern utvärdering)				
<i>Lokalkostnader</i>	0	0	0	0
Ange typ av lokal				
<i>Resekostnader</i>	4 000	8 500	2 500	15 000
Ange typ av aktivitet (Resor till möten/konferenser lokalt, regionalt och nationellt)				
<i>Aktiviteter</i>	4 500	40 000	19 000	63 500
Ange typ t.ex workshops, konferenser, utbildningar (Anmälningavgifter och kringkostnader för konferenser etc., kringkostnader för möten, gästföreläsning, uppföljnings- och planeringskonferenser)				
<i>Material/expense</i>	17 500	34 300	5 800	57 600
Ange typ av materiel (Dator, telefon, kontorsmaterial, kopiering etc.)				
Summa	287 200	1 058 400	357 500	1 703 100

Finansieringsplan

Finansiering	År 2012	År 2013	År 2014	Totalt
§37 medel	287 200	1 058 400	357 500	1 703 100
Egen finansiering (Administration, ekonomiuppföljning, arbetsplats/lokal, etc.)	25 000	90 000	15 000	130 000
Annan offentlig finansiering, t ex EU-fond				
Annan finansiering				
Summa	312 200	1 148 400	372 500	1 833 100

Ort och datum: Stockholm, 30 april 2012

 Birgitta Sihver
 Kontorschef
 Lidingö stad

11.

Förlängning av överenskommelse kring samhällsorientering för nyanlända invandrare

Beslutsförslag:

Socialnämnden beslutar att godkänna förlängning av överenskommelse för samverkan kring samhällsorientering för nyanlända invandrare i Stockholms län.

Socialnämnden beslutar att delegera till enhetschef Kjell Karlsson att företräda nämnden och teckna överenskommelse å nämndens vägnar.

Till Socialnämnden

Förlängning av överenskommelse kring samhällsorientering för nyanlända invandrare

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta att godkänna förlängning av överenskommelse för samverkan kring samhällsorientering för nyanlända invandrare i Stockholms län.

Socialnämnden föreslås besluta att delegera till enhetschef Kjell Karlsson att företräda nämnden och teckna överenskommelsen å nämndens vägnar.

Bakgrund

Socialnämnden övertog 2012-01 ansvaret för kommunens flyktingmottagande. Det medförde även deltagande i Centrum för samhällsorientering i Stockholms län. Centrumet är det kommungemensamma kansliet som administrerar den upphandlade utbildningsverksamhet som 25 kommuner i länet gemensamt ingått samverkan kring. Utbildningen avser samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare som kommunen har ett ansvar att erbjuda. Avtal om upphandlade verksamheter skall nu förlängas och varje deltagande kommun skall besluta om deltagande och teckna avtalet om förlängning av samverkansöverenskommelse.

Kjell Karlsson
Enhetschef

Anne Simmasgård
Förvaltningschef

Handläggare:
Carin Larsson, tfn 08-508 35 442

Till:
samverkande kommuner kring
sambhällsorientering i Stockholms län

Förlängning av överenskommelse kring samhällsorientering för nyanlända invandrare

Centrum för samhällsorientering i Stockholms län vill med denna skrivelse tillfråga var och en av de kommuner som ingår i samverkan kring samhällsorientering i Stockholms län om att förlänga överenskommelsen kring denna samverkan till och med 2013-08-31.

Sammanfattning

Sedan 2010-12-01 är det kommunernas ansvar att erbjuda samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare enligt Lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (Etableringslagen) och Förordning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (SFS:2010:1138). I Stockholms län har 25 av 26 kommuner ingått en samverkan för att kunna svara upp mot de nya kraven. Centrum för samhällsorientering i Stockholms län är det gemensamma kansli som administrerar den upphandlade utbildningsverksamhet som kommunerna ingått en samverkan kring. Centret inväntar en lagändring i form av en utökning av målgruppen. Dock är det osäkert när en sådan ändring kommer att träda i kraft då inga besked presenterats från regeringens sida. Centrum för samhällsorientering har utrett möjligheterna till en ny samverkans-modell vid utökad målgrupp. Detta är inte av betydelse för förlängning av nuvarande samverkansöverenskommelse, men kan ändra förutsättningarna på sikt.

För att garantera nuvarande målgrupp en fortsatt fungerande utbildningsverksamhet bör ramavtalen med leverantörerna förlängas till och med 2013-08-31. Nuvarande ramavtal med leverantörerna sträcker sig till och med 2012-08-31. Leverantörerna har enligt avtalet rätt att få besked om eventuell förlängning tre månader innan avtalets utgång, det vill säga 2012-05-31.

Nuvarande samverkansöverenskommelse mellan kommunerna sträcker sig till och med 2012-11-30. Det finns därför, i samband med förlängning av ramavtalen, behov av att förlänga aktuell samverkansöverenskommelse till och med 2013-08-31. Centrum för samhällsorientering behöver få besked om förlängning av samverkansöverenskommelse från respektive kommun *senast 2012-05-23*.

Bakgrund

Samhällsorientering är en obligatorisk insats reglerad i Lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (Etableringslagen) sedan 2010-12-01. Utbildningsinsatsen är ett kommunalt ansvar och preciseras i Förordning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (SFS:2010:1138). Enligt förordningen ska utbildningen syfta till att underlätta de nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet. Den ska ge en grundläggande förståelse för det svenska samhället och vara en grund för fortsatt kunskapsinhämtande. Den ska vara minst 60 timmar lång och ska i möjligaste mån bedrivas på modersmål eller annat språk som deltagaren behärskar väl. Samhällsorienteringen ska ge utrymme för dialog och reflektion.

För att kunna svara upp emot de krav som ställdes på kommunerna i samband med ovanstående lagändringar ingick 25 av 26 kommuner i Stockholms län en samverkansöverenskommelse rörande samhällsorientering, (2010-12-01). Överenskommelsen tar avstamp i "samverkansöverenskommelse mellan kommuner i Stockholms län rörande introduktion av nyanlända flyktingar" som samtliga kommuner i länet undertecknade 2009. Modellen för och innehållet i samverkan kring samhällsorientering är ett resultat av det regionala utvecklingsprojektet "Samhällsorientering i samverkan" för vilket Botkyrka kommun var projektägare och som avslutades 2010-12-31. Inför implementering av en operativ verksamhet utredde de juridiska förutsättningarna för samverkan av KSL i samarbete med Stockholm stad. Samverkansmodellen innebär en samordnad upphandling och därtill en för alla kommunerna gemensam administrativ kanslifunktion. Kanslifunktionen - Centrum för samhällsorientering i Stockholms län - administreras av Stockholms stad. Till centrets verksamhet hör även den gemensamma webbplatsen nyistockholm.se.

I slutbetänkandet av utredningen om samhällsorientering för nyanlända invandrare, kallat "Sverige för nyanlända utanför flyktingmottagandet (SOU 2010:37), som presenterades våren 2010, förelås att alla nyanlända invandrare, med undantag av arbetskraftinvandrare med kortare arbetstillstånd än ett år samt gäststuderande, ska erbjudas samhällsorientering enligt samma koncept som nyanlända inom flyktingmottagandet. Satsningen beräknades i slutbetänkandet kosta ca 90 miljoner kronor för den utökade målgruppen. Regeringen har i budgetpropositionen för 2012 föreslagit ett finansiellt tillskott på 40 miljoner kronor, vilket innebär att den planerade målgruppen minskas. Det är osäkert om mer information kring precisering av målgrupp kan väntas i regeringens vårproposition. Inget ikraftträdande förväntas därför under 2012 år och eventuellt inte heller under första halvåret 2013.

Utbildningsverksamheten

Verksamheten startade genom en samordnad upphandling som genomfördes under våren 2011. Upphandlingen blev klar i mitten av juli efter ett långdraget överprövningsärende. 2011-07-11 tecknade de 25 samverkande kommunerna ramavtal med de tre leverantörerna. Dessa är Elvira kunskapsutveckling AB, Hermods och Stadsmissionens skola. De första kurstarterna skedde den 15 augusti 2011. Den huvudsakligen målgruppen för samverkan kring samhällsorientering är de nyanlända som omfattas av Etableringslagen. Även nyanlända som inte omfattas av Etableringslagen kan efter överenskommelse med Centrum för samhällsorientering omfattas. Arbetsförmedlingen är den instans som träffar och anmäler deltagarna. Till

och med slutet av februari 2012 har 500 deltagare avslutat den 60 timmar långa kursen, de flesta kurser på modersmål och ett fåtal på svenska med tolk.

För att utveckla verksamheten inom Centrum för samhällsorientering träffas representanter från kommunerna och Arbetsförmedlingen i två olika grupper, arbetsgrupp och samrådsgrupp 6-7 gånger per år. Syftet med arbetsgruppen är att utveckla frågor kring administration, lokaler och uppföljning av utbildningarna. Samrådsgruppens syfte är att på ett övergripande plan föra samverkansarbetet framåt.

Betalningsmodell

Centrets kostnader inklusive köp av tjänster enligt tecknade ramavtal ersätts av de samverkande kommunerna. Varje kommun som ingår i samverkan ska bära sin del av kostnaderna. Samverkan ska ske till självkostnadspris. Samverkansmodellens samtliga kostnader täcks av en ersättning från samverkande kommuner motsvarande 5500 kr per nyanländ som omfattas av etableringslagen och bosätter sig i den samverkande kommunen. Genom en sådan ersättningsmodell kan nyanlända som har rätt till samhällsorientering erbjudas insatsen direkt genom Centrum för samhällsorientering. Ersättning för person som inte omfattas av Etableringslagen och som erbjudits samhällsorientering enligt särskild överenskommelse med centret, uppgår till 5 500 kr per person och kurs.

Samverkande kommuner erhåller regelbundet avropslistor och rapporter med uppgifter om vilka deltagare som genomgått kurs.

Ny samverkansmodell

Centret har under senare tid utrett behovet av en ny samverkansmodell i det fall målgruppen utökas. En större målgrupp innebär också en utökad kanslifunktion, som enligt Lag (2007:1091) om offentlig upphandling ska konkurrensutsättas. Två modeller har för samverkande kommuner presenterats: gemensam nämnd och kommunalt bolag. Centrum för samhällsorientering skickade i slutet av 2011 ut en förhandsförfrågan till samverkande kommuner om vilken samverkansmodell man helst skulle se vid en utökad målgrupp. Svaren har varierat och Centrum för samhällsorientering ser nu över, med stöd av juridiska avdelningen, vilken lösning som är att föredra. Detta har ingen betydelse för förlängning av nuvarande samverkansöverenskommelse, men kan ändra förutsättningarna på sikt.

Ny upphandling

Det pågår ett förberedelsearbete med att ta fram ett förfrågningsunderlag för en ny samordnad upphandling för att så snart som möjligt efter regeringens och riksdagens beslut om utökad målgrupp kunna påbörja en upphandling.

Förlängning av avtal

Utifrån att situationen kring den utökade målgruppen är fortsatt osäker, avser Centrum för samhällsorientering att förlänga ramavtalen med leverantörer till och med 2013-08-31. Nuvarande ramavtal sträcker sig till och med 2012-08-31 och leverantörerna har enligt avtalet rätt att få besked om eventuell förlängning tre månader innan avtalets utgång, det vill säga 2012-05-31. På det sättet kan nuvarande målgrupp tillförsäkras en fortsatt fungerande utbildning, medan ny lagstiftning kommer på plats och en implementering kan påbörjas. Som grund för ramavtalen ligger samverkansöverenskommelsen mellan de deltagande kommunerna. Det finns

behov av att förlänga aktuell samverkans-överenskommelse från 2012-12-01 till och med 2013-08-31. Detta för att kunna förlänga ramavtalen med leverantörerna.

Förlängningen av samverkansöverenskommelsen kräver nämndbeslut alternativt delegationsbeslut av behörig tjänsteman i respektive kommun. Centrum för samhällsorientering ber om ett beslut från respektive kommun senast den *23 maj 2012*.

Stockholm 2012-04-03

Charlotte Svensson
Förvaltningschef
Arbetsmarknadsförvaltningen
Stockholms stad